

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҰЛТТЫҚ ТЕСТІЛЕУ ОРТАЛЫҒЫ

ОРЫС ТІЛІ және ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ
пәндерінен
қорытынды аттестаттауға арналған

(қоғамдық-гуманитарлық бағыт бойынша)

ЕМТИХАН ТЕСТТЕРІ

1641-нұсқа

Аты-жөні _____

Қала (облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

2020 жыл

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!

1. Бұл кітапшада **ОРЫС ТІЛІ және ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ** пәндерінен тест нұсқалары берілген.
2. Тест сынағына берілетін уақыт 160 минут (2 сағ. 40 мин).
3. **ОРЫС ТІЛІ** пәнінен «Тыңдалым» бөліміне арналған 2 мәтін, «Лексика-грамматикалық» бөлімге арналған 20 тест тапсырмасы, «Оқылым» бөліміне арналған 2 мәтін беріледі. Әр мәтінге 5 тест тапсырмасы ұсынылады. Тапсырмада берілген 5 жауаптың біреуі ғана дұрыс.
4. Таңдау пәні бойынша 40 тест тапсырмасы ұсынылады. Оның ішінде 20 тест тапсырмасы бір дұрыс жауаппен және 20 тест тапсырмасы бір немесе бірнеше дұрыс жауаппен беріледі.
5. Емтихан барысында біріншіден **ОРЫС ТІЛІ** пәнінен тест тапсырмаларын орындау қажет, содан соң **ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ** пәні бойынша тест тапсырмалары орындалады.
6. Есептеу жұмыстары үшін кітапшаның бос орындарын пайдалануға болады.
7. Тест аяқталған соң кітапшаны кезекшіге өткізу қажет.
8. **Тестілеу кезінде:**
  - сыныптан рұқсатсыз шығуға;
  - орын ауыстыруға;
  - кітапшаны ауыстыруға, тест тапсырмаларын көшіруге;
  - тест мазмұнын және дұрыс жауаптар кілттерін табатын мәліметті пайдалануға;
  - ақпараттық мәліметтерді, электронды жазба кітапшаларын, ұялы телефондар, калькуляторды және т.б. байланыс құралдарын пайдалануға**қатаң тыйым салынады.**

ОРЫС ТІЛІ

Тыңдалым

Нұсқау: «Мәтінді мұқият тыңдап, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

1. Цель текста
  - А) акцентировать внимание на использование якоря в Средиземноморье
  - В) рассказать об особенностях кораблестроения
  - С) рассказать о великих подвигах ныряльщиков
  - Д) рассказать об эволюции видов якоря
  - Е) показать мощь мирового судопроизводства
2. По мнению Цицерона, преимуществом государств, расположенных у моря, является
  - А) защита границ государства с моря
  - В) наличие военно-морского флота
  - С) включение в меню морских продуктов
  - Д) организация морских круизов
  - Е) возможность вести морскую торговлю
3. Первым якорем служил
  - А) бивень слона
  - В) огромный камень
  - С) металлический крюк
  - Д) деревянный плуг
  - Е) мешок с песком
4. Железный якорь изобрели в
  - А) IV веке н.э.
  - В) V веке н.э.
  - С) VI веке до н.э.
  - Д) VII веке до н.э.
  - Е) XV веке н.э.
5. Изобретатели железного якоря – народы
  - А) Средиземноморья
  - В) Севера
  - С) Тихого океана
  - Д) Голландии
  - Е) Азии

Нұсқау: «Мәтінді мұқият тыңдап, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».

6. Заслуга Цай Луня
  - А) обобщил знания и усовершенствовал процесс производства бумаги
  - В) упростил систему производства бумаги
  - С) продавал технологию производства бумаги
  - Д) распространил технологию производства бумаги по всему миру
  - Е) хранил тайну производства бумаги много веков
7. Имя правителя, который наладил в своем государстве собственное производство бумаги
  - А) Екатерина II
  - В) Петр I
  - С) Елизавета II
  - Д) Елизавета I
  - Е) Николай II
8. Раствор, в котором варили кору тутового дерева в начале производства
  - А) водоземляк
  - В) рисовая вода
  - С) молоко
  - Д) известь
  - Е) соленая вода
9. Материалы, которые использовали для производства бумаги по технологии Цань Луня
  - А) пластмассовые и синтетические материалы
  - В) железо, цинк и алюминий
  - С) продукт животного происхождения
  - Д) материалы, созданные искусственно
  - Е) волокна тутового дерева, побеги бамбука
10. До изобретения бумаги китайцы писали на
  - А) слоновой кости
  - В) специальных дощечках из железа
  - С) металлических карточках
  - Д) камнях и деревьях с помощью специальных отметок
  - Е) бамбуковых стеблях и шелке, который был покрыт лаком

Лексико-грамматикалық бөлім

Нұсқау: «Сізге берілген бес жауап нұсқасындағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі».

1. Ъ в слове
  - А) интер...ер
  - В) в...юга
  - С) молот...ба
  - Д) под...езд
  - Е) обез...яна
2. Однозначное слово
  - А) хвост
  - В) кнопка
  - С) нота
  - Д) ручка
  - Е) берёза
3. Слово, образованное приставочным способом
  - А) пробежать
  - В) колпачок
  - С) ключик
  - Д) ледакол
  - Е) пробежка
4. Частица пишется раздельно в предложении
  - А) Подумай(ка) обо всем как(нибудь).
  - В) Расскажите(ка) мне все сначала.
  - С) Сходи(ка) на улицу, посмотри, какая погода.
  - Д) Расскажи мне что(нибудь) о городе.
  - Е) Оставайся такой(же), какая ты есть.
5. Пишется в наречии суффикс **-а**
  - А) досух...
  - В) налев...
  - С) влев...
  - Д) надолг....
  - Е) затемн....
6. Неодушевлённое существительное
  - А) курица
  - В) жираф
  - С) улыбка
  - Д) внучка
  - Е) лиса

7. Количественное числительное
  - А) удвоить
  - В) два
  - С) двойной
  - Д) двое
  - Е) двойка
8. **Не** является членом предложения
  - А) обстоятельство
  - В) дополнение
  - С) определение
  - Д) обращение
  - Е) подлежащее
9. Вид придаточного в предложении: *Я не хотел при людях предаваться чувствам, которые меня волновали.*
  - А) временное
  - В) определительное
  - С) обстоятельственное
  - Д) изъяснительное
  - Е) условное
10. Сложноподчиненное предложение с придаточным причины
  - А) Там, где ранее было устье реки, тропа взбирается на гору.
  - В) Когда слух привык к тишине, я начал различать ворчание воды.
  - С) Когда в товарищах согласия нет, на лад их дело не пойдёт.
  - Д) Всякий труд важен, потому что облагораживает человека.
  - Е) Дождь лил как из ведра, так что на крыльцо нельзя было выйти.
11. Слог, на который падает ударение, называется
  - А) безударным
  - В) озвончением
  - С) ударным
  - Д) оглушением
  - Е) чередованием
12. Словосочетание с омонимами
  - А) ситец на сарафан – страна березового ситца
  - В) красивый капрон – капрон на ленты
  - С) халат из байки – рассказывать байки
  - Д) шерсть на костюме – дорогая шерсть
  - Е) платье из шелка – красивый шелк
13. Слово с приставкой на гласную **о**
  - А) р...спись
  - В) р...ссыпать
  - С) р...списать
  - Д) р...здать
  - Е) р...зыскать

14. Краткие причастия вместе с глагольной связкой *быть* в предложении являются
- А) определениями
  - В) сказуемыми
  - С) подлежащими
  - Д) обстоятельствами
  - Е) дополнениями
15. Глагол II спряжения есть в словосочетании
- А) верт...шь над головой
  - В) омрача...шь радость
  - С) гре...шь руки
  - Д) беж...шь домой
  - Е) красне...шь от стыда
16. Повествовательное предложение (знаки препинания не расставлены)
- А) Не сотвори себе кумира
  - В) Сквозь волнистые туманы пробирается луна
  - С) Отчего ты так странно говоришь со мной
  - Д) А как хорош берёзовый лес
  - Е) Что без страданий жизнь человека
17. **Не** является словосочетанием
- А) думаю о родителях
  - В) хочу любить
  - С) много думать
  - Д) любить природу
  - Е) синяя птица
18. Ряд слов с пропущенным твёрдым знаком
- А) об...яснил, с...ел, при...нёс
  - В) под...ехал, за...ехал, под...шил
  - С) под...езд, с...ёмка, под...ём
  - Д) при...шёл, за...дал, по...нёс
  - Е) по...просил, по...мог, под...нял
19. Суффикс страдательных причастий, образованных от глаголов 2 спряжения
- А) -ом-
  - В) -ущ-
  - С) -им-
  - Д) -ащ-
  - Е) -ем-

20. Сложноподчинённое предложение с однородным подчинением

- А) Нет опаснее человека, которому чуждо человеческое, который равнодушен к судьбе родной страны.
- В) Когда она прошла мимо нас, от неё повеяло тем неизъяснимым ароматом, которым дышит иногда записка милой женщины.
- С) Много воды утекло с тех пор, как я посетил родные края.
- Д) Песня над домом смолкла, зато над прудом соловьи заводили свою.
- Е) Нельзя назвать мужчиной того, кто голову прячет, если он видит беду над собой.

ОҚЫЛЫМ

***Нұсқау:** «Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».*

ПЛОЩАДЬ РЕСПУБЛИКИ

1. У любого крупного города обязательно есть центральная площадь, на которой проходят все важные события, праздники, митинги. В Алматы эту роль выполняет Площадь Республики.

2. Центральное место на площади занимает Монумент Независимости. Идея создания монумента пришла Первому Президенту Казахстана во время поездки в Египет в 1993 году, в город Луксор, где находится обелиск в честь обретения независимости Египтом. Для создания монумента был собран авторский коллектив, руководителем которого стал заслуженный архитектор республики, потомок Чокана Валиханова – Шота Валиханов. Монумент Независимости был открыт 16 декабря 1996 года. Комплекс представляет собой художественное произведение, синтезирующее архитектуру, скульптуру, тексты изречений выдающихся деятелей науки, культуры и государства.

3. Монумент находится в центре круглой мощеной площадки диаметром 46 метров, и представляет собой стелу высотой 28 метров, на вершине которой стоит «золотой человек». Это образ правителя, который был создан на основе археологических находок в кургане Иссык неподалеку от Алматы. Помимо этого, недавно стало известно, лицо «золотого человека» снято с первого казахского космонавта Тохтара Аубакирова. Кроме того, на вершине стелы, у ног человека находится крылатый барс, который является символом Казахстана.

4. Стоит также отметить, что у подножия стелы находится бронзовая книга исполнения желаний. На одной стороне открытой книги на древнетюркском языке написано «Выбирай и блаженствуй», а на другой находится отпечаток ладони Первого Президента страны Н. Назарбаева.

1. Книга исполнения желаний содержит
  - A) рисунок крылатого барса
  - B) портреты известных деятелей культуры
  - C) надпись на древнетюркском языке
  - D) тексты изречений выдающихся деятелей
  - E) отпечаток руки «золотого человека»
2. Прототипом Монумента Независимости в Алматы стал обелиск в городе
  - A) Сафага
  - B) Рафах
  - C) Луксор
  - D) Дахаб
  - E) Васта

3. Руководил работой над монументом архитектор
  - A) Алмас Ордабаев
  - B) Сагындык Жамболатов
  - C) Булат Ахметов
  - D) Акмурза Рустембеков
  - E) Шота Валиханов
4. Идея создания Монумента Независимости пришла Первому Президенту Казахстана во время поездки в
  - A) Кипр
  - B) Кувейт
  - C) Катар
  - D) Сингапур
  - E) Египет
5. Третьему абзацу соответствует информация
  - A) У любого крупного города обязательно есть центральная площадь.
  - B) Лицо «золотого человека» снято с космонавта Тохтара Аубакирова.
  - C) У подножия стелы находится бронзовая книга исполнения желаний.
  - D) Идея создания монумента пришла Первому Президенту Казахстана.
  - E) Монумент Независимости был открыт 16 декабря 1996 года.

Нұсқау: *«Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларды орындаңыз».*

ЛЕГЕНДА О ДОМБРЕ

1. В давние времена дочь одного хана полюбила юношу и вскоре у нее должен был появиться первенец. Вскоре на свет появилась двойня – мальчик и девочка. Злая ведьма выкрала младенцев и увезла очень далеко, в безлюдную местность, и подвесила детей на зеленую верхушку высокого ветвистого байтерека (священного дерева): мальчика лицом к западу, а девочку лицом к востоку. Младенцы погибли, а гигантское дерево засохло от их горьких слез.

2. Скоро слух о судьбе малышей дошел до ханской дочери. Она отправилась на поиски своих близнецов. Молодая мать проделала длинный путь, но это оказалось тщетным. Выбившись из сил, она остановилась, чтобы отдохнуть под высохшим деревом. Вдруг до ее слуха донеслись звуки мелодии. Сердце ханской дочери бешено забилося – она поняла, что это крик двух невинно загубленных душ. Она взобралась на дерево.

3. Женщина сказала себе, что это – все, что осталось от ее младенцев, и сделала из этого дерева музыкальный инструмент. Струна, что направлена на восток, была натянута сильнее, чем та, что направлена на запад.

4. Несчастная мать решила: «Пусть нижняя струна, что тонко звучит, будет моей дочерью Зарлык (плачущая), а верхняя, слабо натянутая и издающая бархатные звуки, – моим сыном Мунлыком (тоскующим). Она стала играть на домбре, и под ее пальцами родился красивый и печальный кюй.

5. Этимологически слово «кюй» происходит от слова «небо», поэтому есть основания утверждать, что между кюем и небесами есть непосредственная связь(1). Небесная грусть наполняет и человеческие сердца(2). Также существует понятие, что домбра несет в себе мужское и женское начало(3). Нижняя струна издает тонкий, высокий звук «соль» – это соответствует характеру женщин, а верхняя струна «ре» звучит бархатным баритоном, что соответствует мужскому характеру(4). Во взаимосвязи двух струн есть гармония(5).

6. Без звуков домбры трудно сохранить и передать следующим поколениям национальные духовные ценности. Связь Байтерек-Домбра, Домбра-Байтерек будет всегда иметь продолжение, передаваясь из поколения в поколение. Дерево, выросшее из земли, щедро дарит человеку свои плоды. Домбра умиротворяет своим бархатным звучанием.

6. Слово «кюй» происходит от слова
  - A) солнце
  - B) небо
  - C) земля
  - D) гроза
  - E) дождь
7. Звуки домбры соответствуют двум нотам
  - A) ре и фа
  - B) фа и соль
  - C) до и си
  - D) соль и ре
  - E) ми и соль
8. Основная мысль последнего абзаца
  - A) Мелодия – компонент духа человека.
  - B) Без домбры не существует ни один дом.
  - C) Каждый человек в душе поет.
  - D) Звуки домбры помогают передать духовные ценности.
  - E) Дерево всегда дает плоды.
9. Предложение, в котором заключена главная мысль абзаца 5
  - A) 3
  - B) 5
  - C) 2
  - D) 4
  - E) 1
10. Абзац, в котором мать дала имена струнам домбры
  - A) 2
  - B) 5
  - C) 6
  - D) 1
  - E) 4

ОРЫС ТІЛІ

пәнінен сынақ аяқталды.

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

Нұсқау: «Сізге берілген бес жауап нұсқасындағы бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі».

1. «Құтты білік» дастанындағы ақыл-парасат бейнесі
  - A) Тоқтамыш
  - B) Ұғдүлміш
  - C) Айтолды
  - D) Одгүрміш
  - E) Күнтуды
2. Мадан хан мен Ақша хан кездесетін ертегі түрі
  - A) «Жүсіп хан»
  - B) «Алтын сақа»
  - C) «Толағай»
  - D) «Аяз би»
  - E) «Ер Төстік»
3. «Адамы жүзге келмей өлмейтін, қойы егіз төлдейтін, мамыражай, еркін өмір сүруді аңсаған» жырау
  - A) Шал ақын
  - B) Қазтуған жырау
  - C) Ақтамберді жырау
  - D) Жиенбет жырау
  - E) Асан қайғы
4. 14 жыл отаршылдарға қарсы шайқасқан, жорықтары жас Махамбетке әсерін тигізген батыр
  - A) Сырым батыр
  - B) Омар батыр
  - C) Райымбек батыр
  - D) Сұраншы батыр
  - E) Орақ батыр
5. I.Жансүгіровтің «Күйші» поэмасындағы күллі оқиға-тартыстың орталығы
  - A) Қарашаш пен күй ағысы
  - B) Кенесарының Жетісуға келуі
  - C) Әсеттің даусын естуі
  - D) Абайдан үлгі алуы
  - E) Ақынның өнерге көзқарасы
6. «Жата алмас ем топырағыңда тебіренбей,
Ақын болмай, тасың болсам мен егер», – деп жырлаған ақын
  - A) М.Жұмабаев
  - B) Т.Молдағалиев
  - C) М.Мақатаев
  - D) Т.Айбергенов
  - E) Қ.Аманжолов

7. Ж.Баласағұн санаған әдептіліктің ең бастысы
- A) тіл сақтығы
  - B) әділет
  - C) қанағат
  - D) бақыт
  - E) ақыл-сана
8. Қазақ шешендік сөздерінің нұсқаларын зерттеп жинақтаған, *«қазақтар... мүдірмей, кідірмей, ерекше екпінмен сөйлейді. Ойын дәл, айқын ұғындырады...»* деп сүйсіне жазған орыс ғалымы
- A) Л.Н.Гумилев
  - B) Т.Беляев
  - C) Н.М.Ядринцев
  - D) В.В.Радлов
  - E) В.Томсен
9. «Алпамыс батыр» жырындағы қалмақ ханы
- A) Тайшық
  - B) Қараман
  - C) Жәдігер
  - D) Құлтай
  - E) Ұлтан
10. Үкілі Ыбырайдың кәрілікті мойындап, өз өмірі туралы толғаған философиялық өлеңі
- A) «Мың бір түн»
  - B) «Гэкку»
  - C) «Қалдырған»
  - D) «Қақпан»
  - E) «Зәуреш»
11. Ы.Алтынсариннің «Өнер-білім бар жұрттар» өлеңінде айтылмайтын жетістік
- A) «Тастан сарай салғызғаны»
  - B) «Отынсыз тамақ пісіргені»
  - C) «Адамды құстай ұшырғаны»
  - D) «Шамнан шырақ жаққаны»
  - E) «Сусыздан сусын ішкені»
12. С.Торайғыровтың қазақ зиялы азаматтарын топтап көрсеткен шығармасы
- A) «Таныстыру»
  - B) «Бұлар кім?»
  - C) «Адасқан өмір»
  - D) «Кедей»
  - E) «Айтыс»

13. С.Сейфуллиннің алғашқы өлеңдер жинағы
- А) «Асау тұлпар»
  - В) «Қызыл ат»
  - С) «Айша»
  - Д) «Жер қазғандар»
  - Е) «Өткен күндер»
14. Ғ.Мүсіреповтің Бұланбай, Игілік, Жұман атты кейіпкерлер кездесетін шығармасы
- А) «Шұғыла»
  - В) «Қазақ солдаты»
  - С) «Жат қолында»
  - Д) «Ұлпан»
  - Е) «Оянған өлке»
15. «Қыр әңгімелері», «Ескілік көлеңкесінде» әңгімелерінің авторы
- А) С.Мұқанов
  - В) М.Мағауин
  - С) Ғ.Мүсірепов
  - Д) М.Жұмабаев
  - Е) М.Әуезов
16. *Арқаның кербез сұлу Көкшетауы,
Дамылсыз сұлу бетін жуған жауын.
Жан-жақтан ертелі- кеш бұлттар келіп,
Жүреді біліп кетіп есен-сауын.*
- Өлең жолдарындағы буын, бунақ саны
- А) Үш бунақты, 10 буынды
  - В) Бес бунақты, 10 буынды
  - С) Үш бунақты, 11 буынды
  - Д) Төрт бунақты, 9 буынды
  - Е) Бес бунақты, 11 буынды
17. Ақтамбердінің «ер жігіттің мақсат-мұратын» белгілейтін туындысы
- А) «Күлдір-күлдір кісінетіп»
  - В) «Жауға шаптым ту байлап»
  - С) «Түйе мойнын тұз кесер»
  - Д) «Жылқыдан асқан мал бар ма?»
  - Е) «Балаларыма өсиет»

18. *Атаңа тартып тумадың,
Беліңе садақ бумадың.
Атаңның жолын қумадың,
Жауыңды жауға алдырдың,
Дауыңды дауға қалдырдың...*
Мұрат жырау толғауындағы сөз иесі
А) Қарасай
В) Орақ
С) Ақмырза
D) Анасы
E) Мамай
19. «*Ойым – у, өмірім – су, үмітім – бу*» тіркестерінде Шәкәрім қолданған көркемдік тәсіл
А) Антитеза
В) Эпитетті метонимия
С) Гипербола
D) Метафора
E) Теңеу
20. *Омар, Қамажай, Тимур, Ермек* – Д.Исабековтың қай шығармасының кейіпкерлері
А) «Анасын аңсаған қыз»
В) «Гауһар тас»
С) «Шойынқұлақ»
D) «Қарғын»
E) «Әпке»

Нұсқау: «Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмасы беріледі».

21. «Күлтегін» жырындағы түркілердің тауғаштарға бағынуының себеп(-тер)і
- A) сатқындардың әсері
  - B) алтын-күмісіне алданғаны
  - C) ұрпақтардың жігерсіздігі
  - D) көсемдерін дәріптеуі
  - E) елдің тәуелсіздігі
  - F) мұрагерлерінің жас болуы
  - G) тегін ұмытпағандығы
  - H) елдің береке-бірлігі
22. Аңыз әңгімеде хан сынағына «жолмен де, жолсызбен де жүрмей» тапқырлық танытқан адам(-дар)
- A) Қорқыт
  - B) Шығайбай
  - C) Қожанасыр
  - D) Жиренше
  - E) Қаңбақ шал
  - F) Қарашаш
  - G) Алдаркөсе
  - H) Асан қайғы
23. Шалкиіздің Темір бейнесін толықтыра түсетін өлең(-дер)і
- A) «Айдыңға шүйсең, тардан шүй»
  - B) «Боз үстінде от жаққан»
  - C) «Арық хан»
  - D) «Тобылғының берігі»
  - E) «Мен иемнің күнінде»
  - F) «Бостаны барды теректің»
  - G) «Қатынасы биік көлдерден»
  - H) «Бар күшінді сынамай»
24. Ы.Алтынсариннің әлеуметтік теңсіздік тақырыбындағы өлең(-дер)і
- A) «Әй, достарым!»
  - B) «Азған елдің хандары»
  - C) «Өзен»
  - D) «Өнер-білім бар жұрттар»
  - E) «Бұл кім?»
  - F) «Кел, балалар, оқылық!»
  - G) «Азған елдің билері»
  - H) «Азған елдің байлары»

25. Ш.Құдайбердіұлының ағартушылық бағыттағы өлең(-дер)i
- A) «Жастық туралы»
  - B) «Шын сырым»
  - C) «Қулар»
  - D) «Сынатарсың өзінді»
  - E) «Ақындарға»
  - F) «Насихат»
  - G) «Жуандар»
  - H) «Жастарға»
26. Қ.Аманжоловтың соғыстың алдында жазған лирикалық өлең(-дер)i
- A) «Өз елім»
  - B) «Елге хат»
  - C) «Дауыл»
  - D) «Жиырма бес»
  - E) «Өзім туралы»
  - F) «Ғалиға жауап»
  - G) «Талғар»
  - H) «Қапанға»
27. Рабғузидің қиссаларында баяндалған оқиға(-лар)
- A) батырлар туралы
  - B) қазақ ертегілері
  - C) лирикалық өлеңдер
  - D) әзіл-сықақтар
  - E) пайғамбарлар туралы
  - F) әулие-әнбиелер
  - G) діни қайраткерлер
  - H) ақыл-кеңестер
28. *«Ерлер жаннан түңілді,
Аш күзендей бүгілді.
Екеуінің ақ сауыт
Шығыршықтап сөгілді»*
«Қобыланды батыр» жырында шайқасы сипатталған екі батыр
- A) Қараман
  - B) Қобыланды
  - C) Ұлтан
  - D) Жәдігер
  - E) Кейқуат
  - F) Қазан
  - G) Естеміс
  - H) Тайшық

29. Шешендік сөздердің мазмұндық түр(-лер)і
- A) Шешендік ой
  - B) Шешендік өсиет
  - C) Шешендік дау
  - D) Шешендік толғау
  - E) Шешендік сөз
  - F) Шешендік нақыл
  - G) Шешендік арнау
  - H) Шешендік ақыл
30. Үкілі Ыбырайдың өз өмірінің айшықты тұстары әсерлі баяндалған өлең(-дер)і
- A) «Мың бір түн»
  - B) «Маңмаңгер»
  - C) «Гәкку»
  - D) «Гәкку»
  - E) «Шалқыма»
  - F) «Майдақоңыр»
  - G) «Жиырма бес»
  - H) «Қос алқа»
31. *«Жандарал» болды ұлығың,
Майыр болды сиыңғаның.
«Кәпірді» көрдің піріңдей,
Тілмашты көрдің биіңдей,
«Дуанды» көрдің үйіңдей.* Шортанбайдың «Опасыз жалған» өлеңіндегі «жандарал», «кәпір», «дуан» сөздерінің мағынасы (мағыналары)
- A) генерал деген мағынада
  - B) өзге ұлт өкілдері деген мағынада
  - C) дінсіздер қауымы деген түсінік
  - D) жаналғыш озбырлар деген ұғым
  - E) аудан орталығындағы ұлықтар кеңесі
  - F) қалалық жердегі үлкен мекеме
  - G) отаршылдар деген мағынада
  - H) ауылдық жердегі киіз үйдегі кеңес
32. С.Торайғыровтың «Қамар сұлу» романындағы жаңашылдықты көздеген жастар
- A) Бәйтік
  - B) Оспан
  - C) Қалтан
  - D) Қамар
  - E) Әжібай
  - F) Ахмет
  - G) Омар
  - H) Жорға

33. А.Байтұрсыновтың өзі жазған мысал(-дар)ы
- А) «Алтын әтеш»
  - В) «Ала қойлар»
  - С) «Қасқыр мен тырна»
  - Д) «Аққу, Шортан һәм Шаян»
  - Е) «Қаздар»
  - Ғ) «Балықшы мен балық»
  - Г) «Сорлы болған мұжық»
  - Н) «Өгіз бен бақа»
34. Ғ.Мүсіреповтің М.Горький шығармаларының ізімен жазылған әңгімелері
- А) «Талпақ танау»
  - В) «Көк үйдегі көршілер»
  - С) «Оянған өлке»
  - Д) «Өлімді жеңген ана»
  - Е) «Тулаған толқында»
  - Ғ) «Адамның анасы»
  - Г) «Өмір ертегісі»
  - Н) «Ана кесімі айнымайды»
35. С.Мұқановтың аты өзгертіліп, қайта басылып шыққан романдары
- А) «Адасқандар»
  - В) «Теміртас»
  - С) «Жұмбақ жалау»
  - Д) «Өмір мектебі»
  - Е) «Балуан Шолақ»
  - Ғ) «Сұлушаш»
  - Г) «Аққан жұлдыз»
  - Н) «Сырдария»
36. Әсемпаз болма әрнеге,

Өнерпаз болсаң, арқалан.

Сен де бір кірпіш дүниеге,

Кетігін тап та, бар, қалан!

Шумақтағы буын, бунақ, ұйқас түрі

- А) 7 буынды, 3 бунақты, еркін ұйқас
- В) 8 буынды, 2 бунақты, шалыс ұйқас
- С) 8 буынды, 3 бунақты, шалыс ұйқас
- Д) 3 буынды, 4 бунақты, егіз ұйқас
- Е) 4 буынды, 3 бунақты, қара өлең ұйқасы
- Ғ) 8 буынды, 2 бунақты, еркін ұйқас
- Г) 5 буынды, 2 бунақты, аралас ұйқас
- Н) 8 буынды, 2 бунақты, шұбыртпалы ұйқас

37. *«Күн сайын өз бетіммен тапқан пұлға нан сатып алып жесем, бойыма сол нәр болып тарайды. Еңбекпен табылған дәмнің тәттілігі өзгеше болады екен».*

Ы.Алтынсарин кейіпкерінің сөздерімен үндес әңгімесі (әңгімелері)

A) «Әке мен бала»

B) «Мейірімді бала»

C) «Атымтай жомарт»

D) «Талаптың пайдасы»

E) «Шеше мен бала»

F) «Бақша ағаштары»

G) «Аурудан – аяған күштірек»

H) «Өрмекші, құмырсқа, қарлығаш»

38. Жамбыл Жабаевқа Сүйінбай ақынның айтқан ақыл сөз(-дер)і

A) Болашаққа сенсең егер, сен ешқашан жеңілмессің

B) Өз өлеңінді шығар, бірақ оның жұрт жаттап алатын, ешкім ұмытпайтын өлең болсын

C) Лап етіп жанған сезімнен қорық, бекер өткен көп күннен қорық

D) Көмекейің емес, жүрегің сөйлейтін болсын

E) Еңкейгенге еңкей, шалқайғанға шалқай

F) Шындықты айт, әділдікті жырла, жаңа, даңғыл жолға түс

G) Дүниенің кейбір қоқысын өлеңіңмен өрте

H) Жазудан бөтен баянды тіршілік жоқ, жазудан мәнді шаруа болған емес

39. Тарихи кезеңдер мен сол кезеңдерге сәйкес жырлар

A) XIX ғасыр, «Жанғожа батыр»

B) XIX ғасыр, «Телағыс»

C) XIV-XVII ғасыр, «Бекболат»

D) XX ғасыр, «Амангелді»

E) XVIII ғасыр, «Досай батыр»

F) XIV-XVII ғасыр, «Бекет батыр»

G) XVIII ғасыр, «Бөгенбай»

H) XIV-XVII ғасыр, «Жәнібек батыр»

40. М.Әуезовтің «Абай жолындағы» патша үкіметінің жасаған болыстығы маңында болатын мансапқор(-лар)

- A) Базаралы
- B) Майбасар
- C) Қасымбай
- D) Қаратай
- E) Бөжей
- F) Байдалы
- G) Сүйіндік
- H) Жұмағұл

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

пәнінен сынақ аяқталды.